

KRYTERIA MERYTORYCZNE

KRYTERIA ŚRODOWISKOWE

Kryteria środowiskowe mające zastosowanie dla Osi Priorytetowych 3 i 4 (z wyłączeniem Działania 4.4) Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020

Ocena według kryteriów środowiskowych ma zastosowanie dla przedsięwzięć, które zgodnie z zapisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2013 poz. 1235 z późn. zm.) wymagają przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

KRYTERIA ŚRODOWISKOWE DOPUSZCZAJĄCE		
OCENA: TAK/NIE		
odpowieź „NIE” oznacza odrzucenie projektu		
Nazwa kryterium oceny	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
Poprawność procedury OOŚ	W ramach kryterium ocenie podlega przygotowanie projektu zgodnie z poszanowaniem właściwych przepisów i procedur dotyczących oceny oddziaływania na środowisko, tj. czy dany projekt posiada komplet dokumentacji świadczącej o prawidłowo przeprowadzonej procedurze OOŚ.	tak/nie niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku

W zakresie sprawdzenia kompletności dokumentacji środowiskowej IZ PRO-L2020 stosuje *Listę sprawdzającą w zakresie dokumentacji dotyczącej ocen oddziaływania na środowisko dla instytucji oceniających wnioski o dofinansowanie*, która powstała w wyniku prac Grupy Roboczej ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko funkcjonującej w ramach sieci „Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju”.

KRYTERIA SPECYFICZNE
dla Działania 4.5 „Kapitał przyrodniczy regionu”

TYP I –Udostępnianie zasobów przyrodniczych*

* IZ RPO-L2020 dopuszcza realizowanie projektów typu I w połączeniu z projektami typu III. W takiej sytuacji stosuje się łącznie kryteria właściwe dla każdego z realizowanych typów projektów. Maksymalna punktacja możliwa do uzyskania podczas oceny będzie stanowiła sumę punktów przewidzianych do zdobycia dla każdego z typów projektów.

KRYTERIA SPECYFICZNE DOPUSZCZAJĄCE		
OCENA: TAK/NIE		
<i>Kryteria specyficzne mają na celu zbadanie, w jakim stopniu projekt wpływa i realizuje istotne kwestie w ramach Działania 4.5. Kapitał przyrodniczy regionu RPO-L2020. Kryteria specyficzne dopuszczające mają charakter bezwzględny – ich niespełnienie oznacza odrzucenie wniosku.</i>		
Nazwa kryterium oceny	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
Kryteria będą miały zastosowanie do inwestycji Typu I		
Wybór optymalnego wariantu realizacji projektu	<p>W ramach kryterium ocenie podlega poprawność przeprowadzonej analizy opcji realizacji przedsięwzięcia i dokonania właściwego wyboru wariantu optymalnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ czy zidentyfikowano i zanalizowano co najmniej minimalną liczbę istotnych i technicznie wykonalnych opcji (czy w przypadku braku wariantów alternatywnych dostatecznie uzasadniono ich brak)? ✓ czy zastosowana została właściwa metoda analizy opcji? ✓ czy wyboru wariantu optymalnego dokonano w oparciu o prawidłowo przeprowadzoną analizę opcji? ✓ czy do realizacji wybrano najkorzystniejszy wariant inwestycji? (jeśli dotyczy) 	<p>tak/nie niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku</p>

<p>Koszty projektu (zasadność, racjonalność, adekwatność w stosunku do celu i zakresu projektu) i efektywność projektu (w tym prawidłowość analiz)</p>	<p>Celem kryterium jest ocena zasadności poniesienia konkretnych wydatków, należy wskazać czy wydatki nie zostały przeszacowane, są racjonalne, czy zostały odpowiednio dobrane do planowanej inwestycji.</p> <p>W ramach kryterium ocena będzie obejmować zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ czy korzyści osiągnięte w wyniku realizacji projektu uzasadniają poniesienie przedstawionych kosztów. ✓ czy uzyskane w wyniku obliczeń wartości wskaźników ekonomicznej i/lub finansowej opłacalności inwestycji potwierdzają potrzebę realizacji projektu oraz czy uzyskane w wyniku realizacji projektu korzyści są współmierne do poniesionych kosztów. <p>Ocenie będzie podlegać poprawność sporządzonych analiz, które są podstawą do oceny efektywności i wykonalności projektu w aspekcie jego zakresu, celów, zapotrzebowania na dofinansowanie oraz trwałości podmiotu rozumianej jako zachowanie płynności finansowej w fazie inwestowania oraz operacyjnej.</p> <p>Ocenie będzie podlegać prawidłowość sporządzenia przez wnioskodawcę analiz oraz realność przedstawionych założeń.</p>	<p>tak/nie niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku</p>
<p>Zgodność projektu z obowiązującymi programami, planami sporządzonymi dla obszarów chronionych</p>	<p>W ramach kryterium ocenie podlegają zgodność projektu i proponowanych przez Wnioskodawcę działań z dokumentem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Priorytetowe ramy działań dla sieci Natura 2000 na Wieloletni Program Finansowania UE w latach 2014-2020 (PAF),</i> • <i>Programem ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z planem działań na lata 2014-2020</i> <p>oraz brak sprzeczności z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zatwierdzonymi planami ochrony rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych*, • planami zadań ochronnych obszarów Natura 2000*, • programami ochrony gatunków lub siedlisk, <p>*Zatwierdzone plany ochrony rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, plany zadań ochronnych obszarów Natura 2000 będą stanowić załącznik do wniosku aplikacyjnego</p> <p>** Opcję „nie dotyczy” należy wybrać w przypadku, gdy projekt realizowany jest poza obszarami chronionymi.</p>	<p>tak/nie/nie dotyczy** niespełnienie kryterium skutkuje odrzuceniem wniosku bez możliwości poprawy</p>

<p>Zgodność projektu z obowiązującym Programem Ochrony Środowiska</p>	<p>W ramach kryterium ocenie podlega, czy projekt jest zgodny z aktualnym <i>Programem Ochrony Środowiska dla Województwa Lubuskiego</i>.</p> <p>Weryfikacji będzie podlegać, czy realizowany/zaplanowany do realizacji projekt wpisuje się w cele i kierunki ochrony środowiska wyznaczone do osiągnięcia w POŚ dla Województwa Lubuskiego.</p>	<p>tak/nie niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku</p>
<p>Możliwość realizacji inwestycji</p>	<p>W ramach kryterium ocenie podlega, czy wnioskodawca posiada udokumentowane prawo dysponowania gruntami niezbędnymi do realizacji inwestycji (czy wnioskodawca dokonał wymaganych uzgodnień z właścicielami gruntów i w konsekwencji uzyskał prawo do dysponowania gruntami na potrzeby realizacji projektu)?</p>	<p>tak/nie niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku</p>
<p>Gotowość techniczna projektu do realizacji</p>	<p>W ramach kryterium ocenie podlega:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ czy Beneficjent posiada pozwolenie na budowę lub dokonał zgłoszenia robót budowlanych niewymagających pozwolenia na budowę (i uzyskał potwierdzenie organu, że nie wniesiono sprzeciwu w terminie 30 dni od dnia doręczenia zgłoszenia)? ✓ czy Beneficjent posiada pozwolenie wodno-prawne? (jeśli jest wymagane) <p>*Opcję „nie dotyczy” należy wybrać w przypadku inwestycji, które nie wymagają pozwolenia na budowę, ani zgłoszenia budowlanego – zgodnie z ustawą Prawo budowlane (Dz.U. 2013 poz. 1409 z późn. zm.)</p>	<p>tak/nie/nie dotyczy* niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku</p>
<p>Dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami</p>	<p>W ramach kryterium ocenie podlega przystosowanie infrastruktury powstałej w wyniku realizacji projektu do potrzeb osób o ograniczonej możliwości poruszania się (w tym osób niedosłyszących, niedowidzących oraz słabowidzących).</p> <p>* Opcję „nie dotyczy” należy wybrać w przypadku, gdy projekt nie zakłada budowy infrastruktury która może być dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, np. inwestycje w banki genowe.</p>	<p>tak/nie/nie dotyczy* niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku</p>

Realizacja projektu na właściwym obszarze	W ramach kryterium ocenie podlega czy zadanie nie jest realizowane w obszarze parku narodowego? (Inwestycje przeznaczone dla parków narodowych mogą być realizowane w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020)	tak/nie niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku
Kryteria do zastosowania wyłącznie dla projektów polegających na tworzeniu centrów ochrony różnorodności biologicznej na obszarach miejskich oraz pozamiejskich w oparciu o gatunki rodzime		
Ochrona gatunków rodzimych	W ramach kryterium ocenie podlega czy projekt dotyczy gatunków rodzimych? W przypadku realizacji inwestycji wielozadaniowej warunek musi być spełniony dla każdego z zadań.	tak/nie niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku
KRYTERIA SPECYFICZNE PUNKTOWE		
<i>Kryteria specyficzne punktowe mają zróżnicowaną maksymalną ilość możliwych do uzyskania punktów, w zależności od poziomu istotności danego problemu. Preferowane będą projekty, które w jak największym stopniu spełniają wszystkie kryteria specyficzne określone dla danego typu projektu. IZ RPO-L2020 dopuszcza sytuację, kiedy projekt otrzyma punktację „0” w ramach poszczególnych kryteriów specyficznych punktowych, ale nie skutkuje to odrzuceniem wniosku. Ocena napodstawie tych kryteriów polega na przyznawaniu punktów projektowi w zależności od stopnia spełnienia kryterium.</i>		
Nazwa kryterium oceny	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
Kryteria do zastosowania dla wszystkich inwestycji Typu I.		
Projekty realizowane w partnerstwie	Preferowane będą projekty realizowane w formule partnerstwa. Partnerstwa mogą być tworzone przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe na warunkach określonych w porozumieniu lub umowie o partnerstwie (zgodnie z art. 33 ust.1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1146), dołączonej do dokumentacji aplikacyjnej.	0-3 punktów 0 pkt. – projekt nie jest realizowany w partnerstwie 1 pkt – projekt realizowany jest z 1 partnerem 2 pkt. – projekt realizowany jest z 2 partnerami 3 pkt. – projekt realizowany jest więcej niż z 2 partnerami 0 punktów w kryterium nie oznacza odrzucenia wniosku
Udostępnianie terenów cennych przyrodniczo	Preferowane będą projekty o znacznej liczba osób korzystających z infrastruktury w roku poprzedzającym złożenie wniosku (dla projektów polegających na budowie obiektów zakładana roczna liczba osób korzystających).	1-6 punktów 1 pkt – poniżej 1 000

		<p>2 pkt.– od 1 000 do 2 500 3 pkt.– od 2 501 do 5 000 4 pkt.–od 5 001 do 7 500 5 pkt. – od 7 501do 10 000 6 pkt. – powyżej 10 000</p> <p>0 punktów w kryterium nie oznacza odrzucenia wniosku</p>
Obszar realizacji projektu	<p>Preferowane będą projekty udostępniające nowe obszary cenne przyrodniczo nie objęte formami ochrony przyrody.</p> <p>W przypadku obszarów miejskich będą to np. miejsca, które nie zostały ustawowo zakwalifikowane jako obszar chroniony, nie zostały objęte konkretną formą ochrony przyrody, ale z punktu widzenia danejmiejscowości/osiedla charakteryzują się bogatą bioróżnorodnością. Mogą to być obszary zaniedbanych parków, które dzięki interwencji zostaną udostępnione mieszkańcom i będą pełniły rolę miejsca atrakcyjnego zarówno pod kątem przyrodniczym, jak i rekreacyjnym.</p>	<p>0/2 punkty</p> <p>0 pkt.–nie 2 pkt.–tak</p> <p>0 punktów w kryterium nie oznacza odrzucenia wniosku</p>
Budowa lub modernizacja infrastruktury związanej z ochroną, przywróceniem właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków	<p>Ocenie podlegać będzie, czy projekt zakłada budowę lubmodernizację infrastruktury związanej z ochroną, przywróceniem właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i/lubgatunków. np.:wylęgarnie jaj i ikry, azyle dla zwierząt, pogłębianie i oczyszczanie naturalnych zbiorników wodnych, budowę zastawek i innych urządzeń wodnych w celu poprawy siedlisk bytowania chronionych gatunków, urządzenia do inwentaryzacji i monitoringu gatunków.</p>	<p>0/4 punkty</p> <p>0 pkt. – projekt nie zakłada budowy lub modernizacji infrastruktury związanej z ochroną, przywróceniem właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i/lub gatunków</p> <p>4 pkt. – projekt zakłada budowę lub modernizację infrastruktury związanej z ochroną, przywróceniem właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i/lub gatunków</p> <p>0 punktów w kryterium nie oznacza odrzucenia wniosku</p>

<p>Ograniczenie negatywnego oddziaływania ruchu turystycznego</p>	<p>Ocenie podlegać będzie, czy projekt przewiduje ograniczenie negatywnego oddziaływania ruchu turystycznego.</p> <p>Celem kryterium jest zbadanie, czy dzięki projektowi nastąpi ograniczenie antropopresji na przyrodę, a dzięki temu zostanie ograniczona dewastacja i zanieczyszczenie środowiska. Należy przeanalizować, czy działania zaplanowane w ramach projektu przyczynią się do zmniejszenia presji ruchu turystycznego na obszar objęty projektem, np. został wytyczony nowy szlak/ścieżka spacerowa chroniąca przed niekontrolowanym ruchem turystycznym, została wybudowana kładka dla spacerowiczów/rowerzystów umieszczona nad obszarem, któryma zostać ochroniony przed zdeptaniem, wybudowano taras widokowy skupiający odwiedzających w jednym miejscu, przekierowano natężenie ruchu turystycznego do miejsc o niższych walorach przyrodniczych, co pozwoliło zmniejszyć antropopresję na najcenniejsze obszary, wybudowano parking i zatoki postojowe w miejscach, gdzie odwiedzający docierali pojazdami mechanicznymi.</p>	<p>0/4 punkty</p> <p>0 pkt. – projekt nie zakłada ograniczenia negatywnego oddziaływania na ruch turystyczny</p> <p>4 pkt.– projekt zakłada ograniczenie negatywnego oddziaływania na ruch turystyczny</p> <p>0 punktów w kryterium nie oznacza odrzucenia wniosku</p>
<p>Przedmiot ochrony</p>	<p>Preferowane będą projekty obejmujące ochronę kilku siedlisk i/lub gatunków cennych przyrodniczo.</p>	<p>0/3/6punktów</p> <p>0 pkt. – projekt obejmuje ochronę 1 siedliska i/lub gatunku cennego przyrodniczo</p> <p>3 pkt. – projekt obejmuje ochronę od 2 do 4 siedlisk i/lub gatunków cennych przyrodniczo</p> <p>6 pkt.–projekt obejmuje ochronę powyżej 4 siedlisk i/lub gatunków cennych przyrodniczo</p> <p>0 punktów w kryterium nie oznacza odrzucenia wniosku</p>

Maksymalna możliwa do zdobycia liczba punktów w ramach kryteriów specyficznych dla **Działania 4.5–typ I projektów** wynosi: **25punktów**.

KRYTERIA SPECYFICZNE
dla Działania 4.5 „Kapitał przyrodniczy regionu”

TYP II –Ochrona zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych*

* IZ RPO-L2020 dopuszcza realizowanie projektów typu II w połączeniu z projektami typu III. W takiej sytuacji stosuje się łącznie kryteria właściwe dla każdego z realizowanych typów projektów. Maksymalna punktacja możliwa do uzyskania podczas oceny będzie stanowiła sumę punktów przewidzianych do zdobycia dla każdego z typów projektów.

KRYTERIA SPECYFICZNE DOPUSZCZAJĄCE		
OCENA: TAK/NIE		
<i>Kryteria specyficzne mają na celu zbadanie, w jakim stopniu projekt wpływa i realizuje istotne kwestie w ramach Działania 4.5. Kapitał przyrodniczy regionu RPO-L2020. Kryteria specyficzne dopuszczające mają charakter bezwzględny – ich niespełnienie oznacza odrzucenie wniosku.</i>		
Nazwa kryterium oceny	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
Kryteria będą miały zastosowanie do inwestycji Typu II		
Wybór optymalnego wariantu realizacji projektu	<p>W ramach kryterium ocenie podlega poprawność przeprowadzonej analizy opcji realizacji przedsięwzięcia i dokonania właściwego wyboru wariantu optymalnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ czy zidentyfikowano i zanalizowano co najmniej minimalną liczbę istotnych i technicznie wykonalnych opcji (czy w przypadku braku wariantów alternatywnych dostatecznie uzasadniono ich brak)? ✓ czy zastosowana została właściwa metoda analizy opcji? ✓ czy wyboru wariantu optymalnego dokonano w oparciu o prawidłowo przeprowadzoną analizę opcji? ✓ czy do realizacji wybrano najkorzystniejszy wariant inwestycji? (jeśli dotyczy) 	<p>tak/nie niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku</p>

<p>Koszty projektu (zasadność, racjonalność, adekwatność w stosunku do celu i zakresu projektu) i efektywność projektu (w tym prawidłowość analiz)</p>	<p>Celem kryterium jest ocena zasadności poniesienia konkretnych wydatków, należy wskazać czy wydatki nie zostały przeszacowane, są racjonalne, czy zostały odpowiednio dobrane do planowanej inwestycji.</p> <p>W ramach kryterium ocena będzie obejmować zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ czy korzyści osiągnięte w wyniku realizacji projektu uzasadniają poniesienie przedstawionych kosztów. ✓ czy uzyskane w wyniku obliczeń wartości wskaźników ekonomicznej i/lub finansowej opłacalności inwestycji potwierdzają potrzebę realizacji projektu oraz czy uzyskane w wyniku realizacji projektu korzyści są współmierne do poniesionych kosztów. <p>Ocenie będzie podlegać poprawność sporządzonych analiz, które są podstawą do oceny efektywności i wykonalności projektu w aspekcie jego zakresu, celów, zapotrzebowania na dofinansowanie oraz trwałości podmiotu rozumianej jako zachowanie płynności finansowej w fazie inwestowania oraz operacyjnej.</p> <p>Ocenie będzie podlegać prawidłowość sporządzenia przez wnioskodawcę analiz oraz realność przedstawionych założeń.</p>	<p>tak/nie niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku</p>
<p>Zgodność projektu z obowiązującymi programami, planami sporządzonymi dla obszarów chronionych</p>	<p>W ramach kryterium ocenie podlega, zgodności projektu i proponowanych przez Wnioskodawcę działań z dokumentem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Priorytetowe ramy działań dla sieci Natura 2000 na Wieloletni Program Finansowania UE w latach 2014-2020 (PAF),</i> • <i>Programem ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z planem działań na lata 2014-2020</i> <p>oraz brak sprzeczności z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zatwierdzonymi planami ochrony rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych*, • planami zadań ochronnych obszarów Natura 2000*, • programami ochrony gatunków lub siedlisk, <p>*Zatwierdzone plany ochrony rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, plany zadań ochronnych obszarów Natura 2000 będą stanowić załącznik do wniosku aplikacyjnego</p> <p>** Opcję „nie dotyczy” należy wybrać w przypadku, gdy projekt realizowany jest poza obszarami chronionymi.</p>	<p>tak/nie/nie dotyczy** niespełnienie kryterium skutkuje odrzuceniem wniosku bez możliwości poprawy</p>

<p>Zgodność projektu z obowiązującym Programem Ochrony Środowiska</p>	<p>W ramach kryterium ocenie podlega, czy projekt jest zgodny z aktualnym <i>Programem Ochrony Środowiska dla Województwa Lubuskiego</i>. Weryfikacji będzie podlegał, czy realizowany/zaplanowany do realizacji projekt wpisuje się w cele i kierunki ochrony środowiska wyznaczone do osiągnięcia w POŚ dla Województwa Lubuskiego.</p>	<p>tak/nie niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku</p>
<p>Możliwość realizacji inwestycji</p>	<p>W ramach kryterium ocenie podlega, czy wnioskodawca posiada udokumentowane prawo dysponowania gruntami niezbędnymi do realizacji inwestycji (czy wnioskodawca dokonał wymaganych uzgodnień z właścicielami gruntów i w konsekwencji uzyskał prawo do dysponowania gruntami na potrzeby realizacji projektu)?</p>	<p>tak/nie niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku</p>
<p>Gotowość techniczna projektu do realizacji</p>	<p>W ramach kryterium ocenie podlega:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ czy Beneficjent posiada pozwolenie na budowę lub dokonał zgłoszenia robót budowlanych niewymagających pozwolenia na budowę (i uzyskał potwierdzenie organu, że nie wniesiono sprzeciwu w terminie 30 dni od dnia doręczenia zgłoszenia)? ✓ czy Beneficjent posiada pozwolenie wodno-prawne? (jeśli jest wymagane) <p>*Opcję „nie dotyczy” należy wybrać w przypadku inwestycji, które nie wymagają pozwolenia na budowę, ani zgłoszenia budowlanego – zgodnie z ustawą Prawo budowlane (Dz.U. 2013 poz. 1409 z późn. zm.)</p>	<p>tak/nie/nie dotyczy* niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku</p>
<p>Dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami</p>	<p>W ramach kryterium ocenie podlegaprzystosowanie infrastruktury powstałej w wyniku realizacji projektu do potrzeb osób o ograniczonej możliwości poruszania się (w tym osób niedosłyszących, niedowidzących oraz słabowidzących) oraz czy planowane do realizacji w ramach projektu działania informacyjno-edukacyjne uwzględniają potrzeby osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>* Opcję „nie dotyczy” należy wybrać w przypadku, gdy projekt nie zakłada budowy infrastruktury, która może być dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami lub, gdy projekt nie zakłada prowadzenia działań informacyjno-edukacyjnych.</p>	<p>tak/nie/nie dotyczy* niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku</p>
<p>Realizacja projektu na właściwym obszarze</p>	<p>W ramach kryterium ocenie podlega czy zadanie nie jest realizowane w obszarze parku narodowego? (Inwestycje przeznaczone dla parków narodowych mogą być realizowane w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020)</p>	<p>tak/nie niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku</p>

Ochrona gatunków rodzimych	W ramach kryterium ocenie podlega czy projekt dotyczy gatunków rodzimych? W przypadku realizacji inwestycji wielozadaniowej warunek musi być spełniony dla każdego z zadań.	tak/nie niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku
KRYTERIA SPECYFICZNE PUNKTOWE <i>Kryteria specyficzne punktowe mają zróżnicowaną maksymalną ilość możliwych do uzyskania punktów, w zależności od poziomu istotności danego problemu. Preferowane będą projekty, które w jak największym stopniu spełniają wszystkie kryteria specyficzne określone dla danego typu projektu. IZ RPO-L2020 dopuszcza sytuację, kiedy projekt otrzyma punktacje „0” w ramach poszczególnych kryteriów specyficznych punktowych, ale nie skutkuje to odrzuceniem wniosku. Ocena na podstawie tych kryteriów polega na przyznawaniu punktów projektowi w zależności od stopnia spełnienia kryterium.</i>		
Nazwa kryterium oceny	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
Kryteria do zastosowania dla wszystkich inwestycji Typu II.		
Projekty realizowane w partnerstwie	Preferowane będą projekty realizowane w formule partnerstwa. Partnerstwa mogą być tworzone przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe na warunkach określonych w porozumieniu lub umowie o partnerstwie (zgodnie z art. 33 ust.1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014 – 2020 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1146), dołączonej do dokumentacji aplikacyjnej.	0-3 punktów 0 pkt. – projekt nie jest realizowany w partnerstwie 1 pkt – projekt realizowany jest z 1 partnerem 2 pkt. – projekt realizowany jest z 2 partnerami 3 pkt. – projekt realizowany jest więcej niż z 2 partnerami 0 punktów w kryterium nie oznacza odrzucenia wniosku
Zgodność z Planami ochrony	Preferowane będą projekty realizujące zadania ochronne wynikające z planów ochrony rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, planów zadań ochronnych obszarów Natura 2000 lub programów ochrony gatunków zagrożonych wyginięciem.* *Zatwierdzone plany ochrony rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, plany zadań ochronnych obszarów Natura 2000 stanowiąc będą załącznik do wniosku aplikacyjnego	0/3/5 punkty 0 pkt. – projekt nie wynika z planów ochrony/planów zadań ochronnych/programów ochrony gatunków zagrożonych wyginięciem 3 pkt. – projekt częściowo wpisuje się w zadania ochronne wynikające

	<p>** Punkty zostaną przyznane jeżeli co najmniej 50% kosztów kwalifikowanych projektu dotyczy zadań wynikających z ww. planów.</p>	<p>z planów ochrony/ planów zadań ochronnych/ programów ochrony gatunków zagrożonych wyginieciem**</p> <p>5 pkt. – projekt w całości wpisuje się w zadania ochronne wynikające z planów ochrony/planów zadań ochronnych/programów ochrony gatunków zagrożonych wyginieciem</p> <p>0 punktów w kryterium nie oznacza odrzucenia wniosku</p>
<p>Obszary objęte ochroną</p>	<p>Preferowane będą projekty realizowane na obszarach chronionych, tj. na obszarach Natura 2000/parkach krajobrazowych/ rezerwach przyrody.*</p> <p>*Punkty zostaną przyznane jeżeli co najmniej 50% kosztów kwalifikowanych projektu dotyczy właściwego obszaru wymienionego w kolumnie <i>opis znaczenia kryterium</i>.</p>	<p>0-8 punktów</p> <p>0 pkt. – obszar nie jest objęty żadną formą ochrony</p> <p>2 pkt.– obszar objęty formą ochrony inną niż wymienione niżej (obszary chronionego krajobrazu, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne przyrody nieożywionej, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe)</p> <p>4 pkt.–obszar objęty siecią Natura 2000</p> <p>6 pkt.–obszar parku krajobrazowego lub rezerwatu przyrody</p> <p>8 pkt. –obszar parku krajobrazowego lub rezerwatu przyrody, które jednocześnie znajdują się na obszarze Natura 2000</p>

		0 punktów w kryterium nie oznacza odrzucenia wniosku
Ochrona in-situ i ex-situ zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych	<p>Ocenić podlegać będzie czy projekt zakłada <i>ochronę in-situ i ex-situ</i> zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych.</p> <p>Zgodnie z art. 5 Ustawy o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz.U. 2015 poz. 1651) użyte określenia oznaczają:</p> <ul style="list-style-type: none"> ochrona <i>in-situ</i> – ochronę gatunków roślin, zwierząt i grzybów, a także elementów przyrody nieożywionej w miejscach ich naturalnego występowania; ochrona <i>ex-situ</i> – ochronę gatunków roślin, zwierząt i grzybów poza miejscem ich naturalnego występowania oraz ochronę skał, skamieniałości i minerałów w miejscach ich przechowywania.* <p>* Punkty zostaną przyznane jeżeli co najmniej 50% kosztów kwalifikowanych projektu zostanie poniesiona na ochronę in-situ i/lub ex-situ.</p>	<p>0/2/4 punkty</p> <p>0 pkt. – projekt nie zakłada ochrony in-situ lub ex-situ zagrożonych gatunków lub siedlisk przyrodniczych</p> <p>2 pkt. – projekt zakłada ochronę in-situ zagrożonych gatunków lub siedlisk przyrodniczych</p> <p>2 pkt. – projekt zakłada ochronę ex-situ zagrożonych gatunków lub siedlisk przyrodniczych</p> <p>Punkty w kryterium podlegają sumowaniu</p> <p>0 punktów w kryterium nie oznacza odrzucenia wniosku</p>
Budowa lub modernizacja infrastruktury związanej z ochroną, przywróceniem właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków	<p>Ocenić podlegać będzie, czy projekt zakłada budowę lub modernizację infrastruktury związanej z ochroną, przywróceniem właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków, np.: wylęgarnie jaj i ikry, azyle dla zwierząt, pogłębianie i oczyszczanie naturalnych zbiorników wodnych, budowę zastawek i innych urządzeń wodnych w celu poprawy siedlisk bytowania chronionych gatunków, urządzenia do inwentaryzacji i monitoringu gatunków.</p>	<p>0/3 punkty</p> <p>0 pkt. – projekt nie zakłada budowy lub modernizacji infrastruktury związanej z ochroną, przywróceniem właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków</p> <p>3 pkt. – projekt zakłada budowę lub modernizację infrastruktury związanej z ochroną, przywróceniem właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków</p>

		0 punktów w kryterium nie oznacza odrzucenia wniosku
Ograniczenie negatywnego oddziaływania ruchu turystycznego	<p>Ocenie podlegać będzie czy projekt przewiduje ograniczenie negatywnego oddziaływania ruchu turystycznego.</p> <p>Celem kryterium jest zbadanie, czy dzięki projektowi nastąpi ograniczenie antropopresji na przyrodę, a dzięki temu zostanie ograniczona dewastacja i zanieczyszczenie środowiska. Należy przeanalizować, czy działania zaplanowane w ramach projektu przyczynią się do zmniejszenia presji ruchu turystycznego na obszar objęty projektem, np. został wytyczony nowy szlak/ścieżka spacerowa chroniąca przed niekontrolowanym ruchem turystycznym, została wybudowana kładka dla spacerowiczów/rowerzystów umieszczona nad obszarem, któryma zostać ochroniony przed zdeptaniem, wybudowano taras widokowy skupiający odwiedzających w jednym miejscu, przekserowano natężenie ruchu turystycznego do miejsc o niższych walorach przyrodniczych, co pozwoliło zmniejszyć antropopresję na najcenniejsze obszary, wybudowano parking i zatoki postojowe w miejscach, gdzie odwiedzający docierali pojazdami mechanicznymi.</p>	<p>0/3 punkty</p> <p>0 pkt. – projekt nie zakłada ograniczenia negatywnego oddziaływania ruchu turystycznego</p> <p>3 pkt. – projekt zakłada ograniczenie negatywnego oddziaływania ruchu turystycznego</p> <p>0 punktów w kryterium nie oznacza odrzucenia wniosku</p>
Eliminowanie zagrożeń dla gatunków i siedlisk	<p>Kryterium promuje projekty zawierające działania, które eliminują zagrożenia gatunków i siedlisk cennych przyrodniczo.</p>	<p>0/3 punkty</p> <p>0 pkt. – projekt nie zakłada działań eliminujących zagrożenie gatunków i siedlisk cennych przyrodniczo</p> <p>3 pkt. – projekt zakłada działania eliminujące zagrożenia gatunków i siedlisk cennych przyrodniczo</p> <p>0 punktów w kryterium nie oznacza odrzucenia wniosku</p>
Przedmiot ochrony	<p>Preferowane będą projekty obejmujące ochronę kilku siedlisk i/lub gatunków chronionych.</p>	<p>0/3/6 punktów</p> <p>0 pkt. – projekt obejmuje ochronę 1 siedliska i/lub gatunku cennego przyrodniczo</p>

		<p>3 pkt. – projekt obejmuje ochronę od 2 do 4 siedlisk i/lub gatunków cennych przyrodniczo</p> <p>6 pkt. –projekt obejmuje ochronę powyżej 4 siedlisk i/lub gatunków cennych przyrodniczo</p> <p>0 punktów w kryterium nie oznacza odrzucenia wniosku</p>
--	--	--

Maksymalna możliwa do zdobycia liczba punktów w ramach kryteriów specyficznych dla **Działania 4.5 –typ II projektów** wynosi: **35 punktów**.

KRYTERIA SPECYFICZNE
dla Działania 4.5 „Kapitał przyrodniczy regionu”

TYP III – Prowadzenie komplementarnych i uzupełniających do ogólnopolskich działań/kampanii informacyjno-edukacyjnych*

* IZ RPO-L2020 dopuszcza realizację projektów typu III wyłącznie w połączeniu z projektami typu I, II. W takiej sytuacji należy zastosować łącznie kryteria właściwe dla każdego z realizowanych typów projektów. Maksymalna punktacja możliwa do uzyskania podczas oceny będzie stanowiła sumę punktów przewidzianych do zdobycia dla każdego z typów projektów.

KRYTERIA SPECYFICZNE DOPUSZCZAJĄCE		
OCENA: TAK/NIE		
<i>Kryteria specyficzne mają na celu zbadanie w jakim stopniu projekt wpływa i realizuje istotne kwestie w ramach Działania 4.5 „Kapitał przyrodniczy RPO-L2020. Kryteria specyficzne dopuszczające mają charakter bezwzględny – ich niespełnienie oznacza odrzucenie wniosku.</i>		
Nazwa kryterium oceny	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
Kompleksowość projektu	W ramach kryterium ocenie podlega, czy zaplanowane działania/kampanie informacyjno-edukacyjne realizowane są w ramach kompleksowych projektów łączących inwestycje infrastrukturalne (typ I, II) z działaniami informacyjnymi oraz edukacyjnymi.	tak/nie niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku
Adekwatność doboru narzędzi informacyjnych/edukacyjnych do adresata	W ramach kryterium ocenie podlega, czy zaplanowana kampania/działanie informacyjno-edukacyjne zawierają opis i uzasadnienie doboru narzędzi zapewniających rzetelną realizację celów projektu oraz zawierają wyczerpującą charakterystykę odbiorców ze wskazaniem konkretnych cech charakteryzujących grupę docelową.	tak/nie niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku
Wyłączenie finansowania emisji spotów reklamowych w TV	W ramach kryterium ocenie podlega, czy projekt swoim zakresem nie obejmuje emisji spotów reklamowych w TV.	tak/nie niespełnienie kryterium oznacza odrzucenie wniosku
KRYTERIA SPECYFICZNE PUNKTOWE		
<i>Kryteria specyficzne punktowe mają zróżnicowaną maksymalną ilość możliwych do uzyskania punktów, w zależności od poziomu istotności danego problemu. Preferowane będą projekty, które w jak największym stopniu spełniają wszystkie kryteria specyficzne określone dla danego typu projektu. IZ RPO-L2020 dopuszcza sytuację, kiedy projekt otrzyma punktacje „0” w ramach poszczególnych kryteriów specyficznych punktowych, ale nie skutkuje to odrzuceniem wniosku. Ocena napodstawie tych kryteriów polega na przyznawaniu punktów projektowi w zależności od stopnia spełnienia kryterium.</i>		
Nazwa kryterium oceny	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
Kryteria do zastosowania dla inwestycji Typu III.		

<p>Ocena wykorzystywanych w kampanii informacyjnej narzędzi informacyjnych i/lub narzędzi edukacyjnych, zmierzających do podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców regionu</p>	<p>W ramach kryterium ocenione zostaną zaproponowane narzędzia informacyjne/edukacyjne (ich skuteczność i efektywność, kompleksowe zastosowanie, innowacyjność, nowatorskie i niestandardowe podejście, dobór zakresu tematów edukacyjnych do zdiagnozowanych potrzeb itp.) wykorzystane w celu podniesienia świadomości ekologicznej grupy docelowej, do której adresowany jest projekt oraz multimedialność kampanii, a także wykorzystanie narzędzi ICT*.</p> <p>*Technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT) - wszelkie działania związane z produkcją i wykorzystaniem urządzeń telekomunikacyjnych i informatycznych oraz usług im towarzyszących, a także gromadzenie, przetwarzanie, udostępnianie informacji w formie elektronicznej z wykorzystaniem technik cyfrowych i wszelkich narzędzi komunikacji elektronicznej.</p>	<p>1-3 punktów</p> <p>2 pkt. – multimedialne kampanie z wykorzystaniem narzędzi ICT (internet, np. social media)</p> <p>1 pkt. – organizacja imprez lub wydarzeń o charakterze promocyjnym i informacyjnym oraz inne formy promocji i informacji (kampanie prasowe/radiowe)</p> <p>Punkty podlegają sumowaniu</p>
<p>Uzasadnienie potrzeby realizacji przedsięwzięcia</p>	<p>W ramach kryterium ocenie podlega, czy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wnioskodawca przedstawił konkretne problemy dotyczące braków i potrzeb grupy docelowej w zakresie edukacji i informacji, • zostały wskazane precyzyjne i realistyczne cele szczegółowe przedsięwzięcia, • zdiagnozowane potrzeby są oparte na wiarygodnych danych wraz ze wskazaniem źródeł informacji. 	<p>0/1 punkty</p> <p>0 pkt. – analiza problemów, celów i potrzeb nie jest poprawna</p> <p>1 pkt. – analiza problemów, celów i potrzeb jest poprawna</p> <p>0 punktów w kryterium nie oznacza odrzucenia wniosku</p>
<p>Zasięg działań/kampanii informacyjno-edukacyjnych</p>	<p>Ocenie podlega zasięg oddziaływania projektu, tj. odsetek odbiorców kampanii, którzy zgodnie z założeniami choć raz zetkną się z prowadzonymi działaniami promocyjnymi/edukacyjnymi.</p>	<p>1-3 punktów</p> <p>1 pkt – do 10 000 mieszkańców</p> <p>2 pkt. – od 10 001 do 100 000 mieszkańców</p> <p>3 pkt. – powyżej 100 001 mieszkańców</p>
<p>Dotarcie do osób mieszkających na obszarach chronionych lub w ich okolicy</p>	<p>W ramach kryterium ocenie podlega, czy założenia projektu są skierowane do osób mieszkających na obszarach chronionych lub w okolicy obszarów chronionych, a także w pobliżu występowania gatunków/siedlisk chronionych.</p>	<p>0/1 punktu</p>

		<p>0 pkt – przedmiot projektu skierowany jest do osób mieszkających poza obszarem chronionym lub w pobliżu występowania gatunków/siedlisk chronionych</p> <p>1 pkt – przedmiot projektu skierowany jest do osób mieszkających na obszarach chronionych, a także w pobliżu występowania gatunków/siedlisk chronionych</p> <p>0 punktów w kryterium nie oznacza odrzucenia wniosku</p>
<p>Cel działań/kampanii informacyjno-edukacyjnych</p>	<p>Ocenie w ramach kryterium podlega trafność sformułowania celu kampanii¹. W ramach kryterium należy sprawdzić czy określony cel kampanii jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prosty – jego zrozumienie nie powinno stanowić kłopotu, sformułowanie powinno być jednoznaczne i niepozostawiające miejsca na luźną interpretację; - mierzalny – tak sformułowany, by można było liczbowo wyrazić stopień realizacji celu, lub przynajmniej umożliwić jednoznaczną „sprawdzalność” jego realizacji; - osiągalny – czyli realistyczny; - istotny – powinien być ważnym krokiem naprzód, jednocześnie musi stanowić określoną wartość dla tego, kto będzie go realizował, - określony w czasie – powinien mieć dokładnie określony horyzont czasowy, w jakim wnioskodawca zamierza go osiągnąć. 	<p>0/1punkt</p> <p>0 pkt. – cel kampanii nie został sformułowany prawidłowo</p> <p>1 pkt – cel kampanii został sformułowany prawidłowo</p> <p>0 punktów w kryterium nie oznacza odrzucenia wniosku</p>

Maksymalna możliwa do zdobycia liczba punktów w ramach kryteriów specyficznych dla **Działania 4.5 –typ III projektów** wynosi: **9 punktów**.

¹ Cele powinny być formułowane zgodnie z koncepcją SMART (Simple, Measurable, Achievable, Relevant, Timely defined).